

ochranu republiky naznačeného, jelikož se tu nedostává skutkového znaku veřejnosti, jehož toto ustanovení nevyhnutelně vyžaduje, a ježto nalézací soud přes to obžalovaného tímto trestným činem vinným uznal, je to přičítati vytčenému nesprávnému výkladu zákona, následkem něhož byl skutek obžalovaného uvažován podle zákona, který se k němu nevztahuje.

Zároveň však vyplývá ze skutkových zjištění nalézacím soudem učiněných, že obžalovaný před pěti, tudíž před více lidmi, zpíval část písně »Horst-Wessel Lied«, se slovy »die Strasse frei den braunen Bataillon«, jsa si vědom významu a dosahu zpívaných slov. Tento projev, učiněný nikoli veřejně, avšak před více lidmi, nelze pak vykládati jinak, nežli že jím pachatel pobuřoval více lidí proti samostatnosti, ústavní jednotnosti a demokraticko-republikánské formě státu, neboť obsahem jeho působeno bylo intelektuálně na posluchače způsobem, jenž byl s to, aby vyvolal v nich nepřátelský stav a náladu proti těmto právním statkům, chráněným ustanovením § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep., totiž manifestací pro úderné oddíly strany ovládané opakem demokraticko-republikánskému režimu, v jejímž programu je sloučení všech Němců včetně zahraničních, v jednu říši a odtržení Němci obývaných území našeho státu a přivtělení jich k tak zvané třetí říši. Ze skutkového zjištění, že pachatel před tím docela rozumně rozmlouval o poměrech v Německu, podává se závěr, že šlo u něho o působení cílevědomé, ve smyslu shora naznačeném, a naplňuje proto jeho jednání skutkovou podstatu přečinu podle § 14, čís. 1 zákona na ochranu republiky. Proto bylo na základě zjištění rozsudku první stolice rozhodnuto ve věci samé.

Čís. 5357.

Odvolací soud překročil obor své působnosti a zavinil zmatek podle § 384, čís. 4 tr. ř., kvalifikoval-li trestný čin obžalovaného, aniž se veřejný žalobce v neprospěch obžalovaného odvolal, z úřední moci přísněji než soud první stolice.

Porušení úřední povinnosti veřejného úředníka vykonati pravoplatně uložený trest (§ 478 tr. zák.), stalo-li se za dar neb odměnu, lze podřaditi jen pod přísnější ustanovení § 467 tr. zák., nikoli zároveň i pod ustanovení § 478 tr. zák. Při tom za dar nebo odměnu ve smyslu § 467 tr. zák. možno považovati jen ty věci, na něž veřejný úředník nemá nároku a jež jsou mu i druhými osobami jako takové poskytovány.

Nejde o zločin podplácení podle § 467 tr. zák., nýbrž o podvod podle § 381, čís. 2 tr. zák., tvrdil-li soudní kancelářský úředník osobě odsouzené k trestu na svobodě, že tento trest lze přeměnit na trest peněžítý, a přijal-li od ní peníze k tomuto účelu a ponechal si je.

Padělal-li pachatel, vylákavší takto podvodně peníze, příslušné zápisy v trestním rejstříku, aby je uvedl v soulad se stavem, který vytvořil svým podvodem, a není-li skutkového podkladu pro úsudek o speciálním jeho záměru, zneužití úřední moci právě proto, aby uchránil odsouzence před zákonným potrestáním, jest padělání těchto zápisů kvalifikovati podle § 394 tr. zák.

(Rozh. ze dne 10. září 1935, Zm III 313/35.)

Obžalovaný, soudní kancelářský úředník, přijal, předstíraje, že je k tomu oprávněn, jednak od některých odsouzených osob peněžité částky trestů jim uložených, jednak v exekučním řízení sumy z prodeje zabavených věcí; takto přijaté peníze si ponechal a spotřeboval pro sebe. V některých z těchto případů, aby zmařil neb znesnadnil odhalení svých nedovolených manipulací, učinil v příslušných rejstřících nepravdivé zápisy. Soud první stolice uznal obžalovaného pro tuto činnost vinným zločinem pokračovací zpronevěry v úřadě podle § 462 tr. zák., kvalifikovaným v případech spojených s nepravdivými zápisy též podle § 463 tr. zák. Odvolací soud z úřední moci, bez odvolání veřejného žalobce, kvalifikoval jeden případ z této skupiny jako přečin zpronevěry podle §§ 355, 356 tr. zák. Mimo to obžalovaný dvěma osobám, odsouzeným pravoplatně a bezpodmínečně k trestům na svobodě, lstivě předstíral, že lze tyto tresty dodatečně přeměnit v tresty peněžité, jichž výši sám vypočítal; přijav od oněch osob takto stanovené částky, ponechal si je a v trestním rejstříku učinil nepravdivé zápisy, totiž v jednom případě, že trest byl odpykán, v druhém, že odsouzený se ve zkušební lhůtě osvědčil. Tyto činy obžalovaného kvalifikovaly oba soudy nižších stolic shodně, a to jednak jako dvojnásobný zločin padělání veřejné listiny podle § 394 tr. zák., jednak jako dvojnásobný zločin podplácení podle § 467 tr. zák., jednak jako dvojnásobný zločin zneužití úřední moci ve smyslu § 478 tr. zák.

Nejvyšší soud, přezkoumaj věc následkem zmateční stížnosti obžalovaného a vrchního státního zastupitelství, vynesl rozsudek, jímž zmateční stížnost obžalovaného zčásti odmítl, zčásti zamítl, zčásti pak poukázal na nové rozhodnutí o trestu; z úřední povinnosti na základě důvodu zmatečnosti podle § 385, čís. 1 b) tr. ř., zrušil rozsudek odvolacího soudu, pokud trestný čin obžalovaného uvedený pod I. čís. 7 rozsudku první stolice byl kvalifikován jako přečin zpronevěry podle §§ 355 a 356, věta 1 tr. z. a tento trestný čin zahrnul opět pod kvalifikaci jednotného zločinu pokračovací zpronevěry v úřadě podle §§ 462 tr. z.; z úřední povinnosti z důvodů zmatečnosti podle § 385, čís. 1 b) tr. ř. zrušil rozsudky obou nižších soudů, pokud trestné činy obžalovaného uvedené pod II., III. a IV. rozsudku prvního soudu byly kvalifikovány též jako dvojnásobný zločin podle § 467 tr. z. a zločin podle § 478 tr. z., a tyto trestné činy, ponechávaje jich kvalifikaci podle § 394 tr. z., kvalifikoval jako dvojnásobný zločin podvodu podle § 50 tr. nov. a § 381, čís. 2 tr. z. V důsledku změn rozsudků nižších soudů vyměřil nejvyšší soud obžalovanému nový trest a zmateční stížnost vrchního státního zastupitelství poukázal na svoje rozhodnutí.

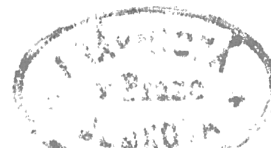
Z d ů v o d ů :

Přezkoumávaje rozsudky nižších soudů z úřední povinnosti, zjistil nejvyšší soud toto: Soud první stolice kvalifikoval všechny činy obžalovaného uvedené pod I. čís. 1—12 rozsudku jako jednotný, pokračovacím způsobem spáchaný zločin zpronevěry v úřadě podle § 462 tr. z., kvalifikovaný v případech pod čís. 9—12 též podle § 463 tr. z. Proti této kvalifikaci podal státní zástupce odvolání z důvodu zmatečnosti podle

§ 385, čís. 1 b) tr. ř., avšak jen potud, že nebylo uznáno na kvalifikaci podle 463 tr. z. též v případech uvedených pod čís. 1, 2 a 8. Vrchní soud tomuto odvolání veřejného žalobce vyhověl a uznal, že kvalifikace podle § 463 tr. z. je dána i v těchto případech. Vrchní soud však nad to z úřední povinnosti, bez odvolání veřejného žalobce, zrušil rozsudek prvního soudu ve výroku o kvalifikaci trestného činu obžalovaného, uvedeného pod I. čís. 7 rozsudku, a kvalifikoval tento trestný čin obžalovaného samostatně jako přečin zpronevěry podle §§ 355 a 356, věta první tr. z. Jsou tedy trestné činy obžalovaného, uvedené pod I. rozsudku prvního soudu a kvalifikované tímto rozsudkem jako zločin zpronevěry v úřadě podle § 462 a částečně též podle § 463 tr. z., kvalifikovány nyní rozsudkem odvolacího soudu jednak jako zločin zpronevěry v úřadě podle §§ 462 a (částečně) 463 tr. z., jednak jako přečin zpronevěry podle §§ 355 a 356 tr. z., tedy tíže, než byly kvalifikovány prvním soudem; při jeho kvalifikaci za jednotný pokračovací čin nepřicházely totiž k platnosti v uvedeném směru předpisy o trestání střetajících se trestných činů podle §§ 96, 98 tr. z., které při souběhu zločinu podle §§ 462, 463 tr. z. s přečinem podle §§ 355 a 356, věta první tr. z. dovolují zvýšení trestu. Jde tedy o změnu kvalifikace trestného činu na těžší, jež — jak bylo již uvedeno — stala se co do přečinu zpronevěry podle §§ 355 a 356 tr. z. bez odvolání veřejného žalobce, z moci úřední. Nehledíc k tomu, zda stanovisko odvolacího soudu o kvalifikaci trestného činu pod I. čís. 7 rozsudku prvního soudu je správné či nikoliv, nebyl odvolací soud oprávněn na tuto další a tedy těžší kvalifikaci uznati (§ 385, odst. 2 a § 387, odst. 1 tr. ř.). Tímto rozhodnutím překročil vrchní soud obor své působnosti a zavinil tím důvod zmatečnosti podle § 384, čís. 4 tr. ř., zároveň však i důvod zmatečnosti podle § 385, čís. 1 b) tr. ř., neboť zjištěním kvalifikace prvním soudem, která nebyla v neprospěch obžalovaného napadena, je i rozhodnuto, jak nejtíže může být trestný čin obžalovaného kvalifikován. Bylo proto z úřední povinnosti dbáno tohoto věcného důvodu zmatečnosti, kvalifikace přečinu zpronevěry podle §§ 355 a 356 tr. z., na kterou vrchní soud nebyl oprávněn uznati, byla vyloučena a čin pod I. č. 7 rozsudku první stolice byl zahrnut pod trestný čin jednotný s případy ostatními.

Činy obžalovaného uvedené pod II., III. a IV. rozsudku soudu první stolice kvalifikovaly nižší soudy jednak jako dvojnásobný zločin paděláním veřejné listiny podle § 394 tr. z., jednak jako dvojnásobný zločin podplácení podle § 467 tr. z. a jednak jako dvojnásobný zločin zneužití úřední moci podle § 478 tr. z.

Skutkovou podstatu zločinu podplácení podle § 467 tr. z. spatřovaly nižší soudy v tom, že obžalovaný od odsouzených A. V. a J. H. přijal 660 Kč, případně 480 Kč jako odměnu a za tuto odměnu porušil svoji úřední povinnost. Předem třeba podotknouti, že nemohla by vedle sebe obstáti kvalifikace téhož činu veřejného úředníka jak podle § 467 tr. z., tak i podle § 478 tr. z., neboť porušení úřední povinnosti vykonati pravoplatně uložený trest, tedy čin spadající jinak pod ustanovení § 478 tr. z., bylo by možno podřaditi jen pod přísnější ustanovení § 467 tr. z., jestliže veřejný úředník poruší tuto svoji úřední povinnost za dar neb odměnu (§ 95 tr. z.). Avšak v souzeném případě nelze obžalovaným přijaté částky označiti za dar neb odměnu ve smyslu § 467 tr. z., neboť za takové mo-

hou býti považovány jen ty věci, na které veřejný úředník nároku nemá a které jsou mu i druhými osobami poskytovány jako takové. V souzeném případě A. V. a J. H. nedávali obžalovanému uvedené částky ve vědomí, že na ně nemá nároku a že za jich poskytnutí pro ně poruší svoji povinnost, nýbrž odevzdali mu je podle zjištění nižších soudů v přesvědčení, že platí peněžité tresty, které měli podle tvrzení obžalovaného zaplatiti namísto původně uložených trestů na svobodě. Není proto dána skutková podstata zločinu podle § 467 tr. z. již z tohoto důvodu a bylo o kvalifikaci celé činnosti obžalovaného uvažováno znovu.

Nejvyšší soud shledal v té činnosti obžalovaného, že tvrdil jmenovaným osobám, jako by bylo možno přeměnit tresty na svobodě v tresty peněžité a přijal od nich a ponechal si částky 660 Kč a 480 Kč, a že tvrzením, že lze uložené tresty na svobodě přeměnit v peněžité tresty, uvedl A. V. a J. H. lstivým předstíráním v omyl a způsobil jim tím škodu ve výši uvedených peněžitých částek, všechny náležitosti skutkové podstaty podvodu podle § 50 tr. nov., ježto pak obžalovaný spáchal činy tyto jako veřejný úředník v oboru svého úřadu, kvalifikoval je jako zločiny podvodu podle § 381, čís. 2 tr. z. Tato kvalifikace však je mírnější (žalář do 5 roků a peněžitý trest do 20.000 Kč) než kvalifikace podle § 467 tr. z. (káznice do 5 let). Byly proto z úřední povinnosti podle § 385, odst. 2 tr. ř. z důvodu zmatečnosti podle § 385, čís. 1 b) tr. ř., který se vyskytl v neprospěch obžalovaného, zrušeny rozsudky nižších soudů co do této mylné kvalifikace a bylo uznáno na kvalifikaci správnou, dvojnásobný zločin podvodu podle cit. ustanovení § 50 tr. nov. a § 381, čís. 2 tr. z.

Nejvyšší soud shledal dále, že činnost obžalovaného, pokud záležela v tom, že v trestním rejstříku učinil o trestech A. V. a J. H. záznamy v rozsudku první stolice zjištěné a tím způsobil, že uložené tresty na nich nebyly vykonány, byla nesprávně podřaděna pod kvalifikaci zločinu podle § 478 tr. z. ve věcném souběhu se zločinem podle § 394 tr. z. Jde tu pouze o tento posléz uvedený zločin a proto byla ponechána jen tato kvalifikace, kdežto kvalifikace činu za zločin podle § 478 tr. z. byla z úřední moci na základě důvodu zmatečnosti podle § 385, čís. 1 b) tr. ř. pomínuta, ježto nejvyšší soud nevidí ve skutkových zjištěních podkladu pro úsudek o speciálním, zákonem v § 478 tr. z. vyžadovaném záměru obžalovaného zneužití své úřední moci právě proto, aby A. V. a J. H. ochránil před zákonným potrestáním. Úmysl jeho nesl se především k tomu, aby na nich vylákal peníze (zločin podvodu) a když se mu to podařilo, porušil veřejné zápisy (§ 394 tr. z.), aby je uvedl ve shodu se stavem, který vytvořil svými podvody; že tím odsouzení byli chráněni před zákonným potrestáním, byl jen důsledek trestnějšího činu podle § 394 tr. z. a proto ve smyslu § 95 tr. z. bylo — vedle kvalifikace zločinu podvodu — na tuto část činnosti obžalovaného použito jedině tohoto těžšího zákonného ustanovení.

Čís. 5358.

Dala-li príslušná snemovňa súhlas ku stíhaniu svojho člena, platí tento súhlas až do skončenia trestného pokračovania nehl'adiac na zme-